

SVERIGES
SKOLLEDARFÖRBUND

Sveriges viktigaste chefer

Utbildningsutskottet

103 33 Stockholm

Stockholm 2015-12-14

Remissvar Statsbidrag för höjda löner till lärare och vissa andra personalkategorier

Sveriges Skolledarförbundet har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på förslaget till reglering av statsbidraget för höjda löner till lärare och vissa andra personalkategorier.

Allmänna synpunkter på reformens inriktning

Sveriges Skolledarförbundet delar regeringens utgångspunkt gällande nödvändigheten att arbete inom skolektorn även fortsatt är ett attraktivt och utmanande yrkesval för unga som står i begrepp att välja karriärbana. Villkoren inom sektorn måste också vara tillräckligt attraktiva för att redan utbildade akademiker ska välja att stanna kvar. Förbundet har vid ett flertal tillfällen framfört sin syn på behovet av ett ökat statligt ansvar för finansieringen av svensk skola. Statliga lönesatningar är en del av en sådan utveckling.

Det är samtidigt angeläget att regeringen beaktar och tar hänsyn till de snedvridningar en ensidig satsning på en yrkesgrupp inom en sektor kan ge. Det är viktigt att grundläggande incitament till utveckling och karriär inom sektorn finns kvar. Blir så inte fallet riskerar man att skapa trånga sektorer som på längre sikt kan motverka själva syftet med reformen. Om regeringen fortsätter att bortse från de störningar i incitamentstrukturerna som en ensidig satsning på lärargrupper riskerar medföra kommer det med stor sannolikhet bli än svårare att rekrytera skickliga ledare till skolledaruppdrag i framtiden.

Mot bakgrund av att Sveriges Skolledarförbundet vid ett flertal tillfällen framfört kritik mot att lönesatningar på skolområdet utesluter skollärarna, är det mycket glädjande att regeringen nu bestämt sig för att, i alla fall till viss del, inkludera denna grupp i den aktuella lönesatningen. Förbundet är dock fortsatt mycket kritiska till förslaget att skollärare ska bedömas utifrån sin eventuella lärarlegitimation och inte utifrån hur skickliga de är i sitt uppdrag som skollärare. Att bedöma skollärares

skicklighet enbart utifrån deras utbildningsbakgrund anser vi är en förlagd syn på skolledaryrket.

För att säkra återväxten inom skolledarprofessionen har Sveriges Skolledarförbundet lämnat ett förslag till regeringen om en kompletterande strategisk lönesatsning på Sveriges viktigaste chefer – skolledarna. Förslaget bifogas remissvaret.

Regleringens utformning

- Sveriges Skolledarförbundet noterar att kriterierna för vilka som ska kunna få ta del av lönesatsningen (7 §) är omfattande och detaljerade men samtidigt beroende av subjektiva bedömningar. Bedömningar som det sannolikt till stor del kommer att bli skolledarnas uppgift att utföra.

Sveriges Skolledarförbunds anser att det sannolikt kommer att bli svårt att upprätthålla rättsäkerhet och likvärdighet i bedömningarna huvudmän emellan. Erfarenheterna från införandet av statsbidraget för inrättande av karriärsteg för lärare visade tydligt på svårigheterna.

Om regeringen väljer att gå vidare med de föreslagna kriterierna föreslår Sveriges Skolledarförbundet att regeringen ger Skolverket i uppdrag att, t.ex. i föreskriftsform ge exempel på hur kriterierna kan konkretiseras. Även här kan erfarenheterna från införandet av statsbidraget för inrättande av karriärsteg för lärare komma till nytta.

- Enligt förslaget till förordningstext ska skolhuvudmannen i rekvisitionen intyga att kriterierna enligt 7 § är uppfyllda. Ett intygande som, enligt förbundets bedömning, kommer att kräva omfattande dokumentation för att vila på trygg grund. Förbundet ser med oro på den ökade dokumentationsbörda som följer av ett ökat antal specialdestinerade bidrag med mycket specifika kriterier som staten vill kunna följa upp på detaljnivå.

Sveriges Skolledarförbundet uppmanar regeringen att allvarligt överväga en förordningstext med mindre detaljerade anvisningar än den föreliggande. Sveriges Skolledarförbundet föreslår även att regeringen i den här förordningen följer samma logik som i förordningen om statsbidrag till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare (2013:70, 3 §) och lägger ansvaret för att presentera beslutsunderlag i form av dokumentation på de aspirerande

lärarna. Sjunde paragrafen bör kompletteras med en sådan skrivning.

- I 16 § Utbetalning av statsbidrag står i förslaget till förordning att en huvudman får rekvirera högst 10 procent av sin bidragsram för två nämnda personalgrupper. Sveriges Skolledarförbund uppfattar skrivningen som svår att förstå. Det är otydligt om förordningen ger utrymme för 10 procent av bidragsramen för var och en av de två grupperna, om man måste välja att satsa på bara en grupp eller om man kan blanda satsningar på de två grupperna så länge man håller sig inom ramen 10 procent.
- I 17 § regleras att en huvudman som har tagit emot statsbidrag kan bli återbetalningsskyldig, t.ex. om huvudmannen använt statsbidraget på annat sätt än som följer av förordningen. Mot bakgrund av de subjektiva bedömningar som kommer att ligga till grund för avvägningarna om en enskild lärare/förskollärare/fritidspedagog uppfyller kriterierna enligt 7 § känns skrivningen om återbetalningsskyldighet oklar.

Sveriges Skolledarförbund föreslår regeringen att förtydliga vilka grunder som kan komma att användas för uppföljningen och även klargöra om återbetalningskrav kan komma att riktas mot anställd personal om Statens Skolverk gör bedömningen att personalen i fråga inte uppfyllde kriterierna enligt 7 §.

Med vänlig hälsning

Sveriges Skolledarförbund

Matz Nilsson
Förbundsordförande